

Vasile Gh. COJOCARU

S **CHIMBAREA**
și
S **CHIMBAREA**
MANAGERIALĂ

Editura Lumina

CZU 371.014

C 61

Lucrarea a fost aprobată pentru editare
prin decizia Senatului Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”
din 25 martie 2004.

Recenzenți:

Nicolae Bucun, doctor habilitat în psihologie, profesor universitar;

Vladimir Guțu, doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Cojocaru, Vasile Gh.

Schimbarea în educație și Schimbarea managerială/Vasile Gh. Cojocaru. – Ch.: Lumina,
2004 (Combinatul Poligr.) – 336 p.

Bibliogr. p. 331–335 (114 tit.)

ISBN 9975–65–205–0

3000 ex.

371.014

ISBN 9975–65–205–0

© Editura Lumina, 2004
© Vasile Gh. Cojocaru, 2004

CUPRINS

<i>Prefață</i>	7
Capitolul I. Managementul: între istorie și dezvoltare	10
1.1. Educația și conducerea în perspectivă democratică	10
1.2. Doctrine manageriale și delimitări conceptuale	13
1.3. Elementele componente ale științei despre management și tendințele actuale de dezvoltare	17
Capitolul II. Fundamentele social-pedagogice ale managementului școlar	26
2.1. Orientări și metode de conducere în evoluția învățământului din Republica Moldova	26
2.1.1. Învățământul în perioada incipientă și elementele de conducere a acestuia	26
2.1.2. Învățământul și conducerea în contextul influenței culturii ruse (1812–1917)	27
2.1.3. Dezvoltarea învățământului și sistemului de conducere într-un nou context istoric și pedagogic (1918–1940)	29
2.1.4. Conducerea în contextul educației comuniste	35
2.1.5. Managementul școlar în tranziția spre o educație democratică	38
2.1.6. Evoluția conceptului de conducere: retrospectivă generală	40
2.2. Managementul educațional: concept și modalități de abordare	41
2.2.1. Conceptul de management educațional	41
2.2.2. Managementul școlar din perspectiva abordării sistemice	50
Capitolul III. Reconsiderarea managementului la nivel de sistem și de unitate școlară	56
3.1. Limitele teoriei autoritar-birocratice și oportunitatea democratizării conducerii învățământului	56
3.2. Managementul participativ din perspectiva evoluției teoriilor despre organizații	60
3.3. Schimbarea și caracteristicile ei specifice	68
3.4. Dezvoltarea organizațională a școlii	78
3.5. Cultura organizațională: paradigma dezvoltării	85
3.6. Sisteme și funcții de conducere. Modalități de manifestare a managementului	97
3.6.1. Sisteme de conducere și luarea deciziei	97
3.6.2. Managementul resurselor umane	104

3.6.3. Managementul competențelor	112
3.6.4. Managementul transformațional	116
3.6.5. Managementul de curriculum	118
3.6.6. Stiluri de conducere	129
3.6.7. Formarea și dezvoltarea grupurilor/echipelor, caracteristicile dezvoltării colectivului pedagogic	135
3.6.8. Comunicarea, negocierea și soluționarea conflictelor	140
Capitolul IV. Strategia implementării unui management modern și autohton în învățământ	144
4.1. Diagnosticul schimbării și intervenția în procesul de renovare a conducerii învățământului	144
4.2. Evaluarea/diagnosticarea condițiilor din școală și inovarea strategică a conducerii integrative a unității de învățământ	171
4.2.1. Evaluarea/diagnosticarea condițiilor din școală și a unității de învățământ	171
4.2.2. Dezvoltarea personalului	175
4.2.3. Implicare/participare	177
4.2.4. Documentarea și reflecția	179
4.2.5. Conducerea (puterea)	181
4.2.6. Coordonarea	187
4.2.7. Planificarea	188
4.2.8. Obiectivele dezvoltării unității școlare	189
4.2.9. Structurile	191
4.2.10. Rolurile	192
4.2.11. Relațiile	192
4.3. Paradigma proiectării/funcționării noului sistem de conducere	198
4.4. Proiectul instituțional de dezvoltare a unității școlare	214
4.5. Asigurarea condițiilor de implementare a modelului conceptual de „conducere managerială”	223
4.6. Evaluarea impactului implementării unui nou model de conducere	229
Capitolul V. Strategia de formare a resurselor administrative în învățământ ..	233
5.1. Profilul psiho-socio-profesional al managerului școlar	233
5.2. Structura de competențe a managerilor în educație	255
5.3. Curriculum-ul pentru formarea managerilor în învățământ	264
5.4. Standardele de funcție ale managerilor școlari	269
5.5. Standardele de formare a managerilor școlari	270
5.6. Programa de calificare/masterat în management educațional	271
5.7. Programul de formare managerială prin metoda de instruire E – Learning, la distanță	281
<i>Anexe</i>	288
<i>Bibliografie</i>	331